

Informacja
o ustawie z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o narodowym spisie powszechnym
ludności i mieszkań w 2021 r.

Celem ustawy jest umożliwienie efektywnego przeprowadzenia Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 r. w warunkach zagrożenia epidemicznego choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

Narodowy spis powszechny to jedyne badanie na terenie Polski, realizowane co 10 lat, które dostarcza administracji publicznej, organom rządowym, instytucjom naukowym i badawczym, ośrodkom analitycznym, szkołom wyższym, mediom, a także osobom prywatnym, pełnych informacji o stanie i strukturze demograficzno-społecznej oraz ekonomicznej naszego kraju. Obowiązek przeprowadzenia spisu powszechnego wynika również z międzynarodowych zobowiązań Polski.

Ustawa wprowadza zmiany do ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r. Zmiany te mają przede wszystkim na celu:

- 1) wydłużenie czasu trwania narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań w 2021 r. o trzy miesiące (spis powszechny będzie trwał od dnia 1 kwietnia 2021 r. do dnia 30 września 2021 r., a nie – jak pierwotnie planowano – do dnia 30 czerwca 2021 r.). Zmiana ta zapewni możliwości zbierania danych od osób fizycznych objętych spisem powszechnym w miesiącach letnich 2021 r., kiedy można spodziewać się znacznego spadku zachorowań na COVID-19;
- 2) przesunięcie okresu, w którym przeprowadzane będą badania kontrolne i badania uzupełniające (badania rozpoczną się dnia 1 października 2021 r. i będą prowadzone do dnia 31 grudnia 2021 r.);
- 3) ujednolicenie stawki wynagrodzenia dla rachmistrzów spisowych niebędących pracownikami jednostek służb statystyki publicznej, a także ukształtowanie jednolitej stawki dodatku spisowego rachmistrza spisowego będącego pracownikiem jednostek służb statystyki publicznej za przeprowadzanie wywiadów z osobami fizycznymi objętymi spisem powszechnym, bez względu na metodę przeprowadzania tych

wywiadów. Stawka ta wynosić będzie 6 zł brutto za każdy przeprowadzony wywiad bezpośredni albo wywiad telefoniczny, skutkujący prawidłowym spisaniem danej osoby fizycznej;

4) jednoznaczne określenie zasad ustalania wynagrodzenia albo dodatku spisowego dla rachmistrzów spisowych za przeprowadzenie wywiadu, w którym jeden rachmistrz rozpoczyna zbieranie danych od osoby fizycznej objętej spisem powszechnym, a rachmistrz spisowy kończy zbieranie tych danych – w takim przypadku wynagrodzenie albo dodatek spisowy przysługiwać będzie tylko temu rachmistrzowi spisowemu, który zakończył zbieranie danych od osoby fizycznej objętej spisem powszechnym, skutkujące prawidłowym spisaniem tej osoby;

5) rezygnację z dodatkowej funkcji rachmistrzów spisowych będących pracownikami jednostek służb statystyki publicznej, polegającej na pełnieniu dyżurów przy udzielaniu informacji w trybie infolinii spisowej i umawianiu wywiadów bezpośrednich z osobami fizycznymi objętymi spisem powszechnym. Doświadczenia zdobyte w trakcie przeprowadzania Powszechnego Spisu Rolnego w 2020 r. wskazują, że funkcja ta była rzadko łączona z wykonywaniem zadań rachmistrza spisowego, a obsługa infolinii spisowej była z reguły sprawowana przez inne osoby wykonujące prace spisowe w ramach wojewódzkich biur spisowych;

6) dostosowanie przepisów dotyczących nieodpłatnego rozpowszechniania przez Telewizję Polską – Spółkę Akcyjną oraz Polskie Radio – Spółkę Akcyjną i spółki radiofonii regionalnej, w programach ogólnokrajowych i regionalnych, audycji informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych, popularyzujących spis powszechny, do której celem jest wydłużenie czasu trwania spisu powszechnego do dnia 30 września 2021 r.

W przepisach dostosowujących wskazano, że w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy Generalny Komisarz Spisowy zaktualizuje zbiorczą listę pomieszczeń wyposażonych w sprzęt komputerowy z zainstalowanym oprogramowaniem wystarczającym do przeprowadzenia samospisu internetowego, w celu umożliwienia przeprowadzenia samospisu osobom fizycznym nieposiadającym we własnym zakresie techniczno-materialnych warunków do jego przeprowadzenia. Aktualizacja listy pomieszczeń wyposażonych w sprzęt umożliwiający przeprowadzenie samospisu internetowego związana jest z rezygnacją z udostępniania w urzędach wojewódzkich w trakcie trwania narodowego

spisu powszechnego ludności i mieszkań w 2021 r. pomieszczeń wyposażonych w sprzęt komputerowy z zainstalowanym oprogramowaniem wystarczającym do przeprowadzenia samospisu internetowego. Pomieszczenia takie w dalszym ciągu będą udostępniane w jednostkach służb statystyki publicznej, a także w urzędach obsługujących wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) oraz w gminnych jednostkach organizacyjnych.

Ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.